

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

Î N C H E I E R E

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Boboc (Botnarenco) Anastasia, Iordatii Iulia, Iordatii Nicolae, Iordatii Maria și Negru Maria, personal și reprezentati de către avocatul Botnarenco Ion, de Negru Veniamin și de Negru Veniamin, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Negru Dorina împotriva lui Negru Veniamin, Negru Mariei, Boboc Anastasiei, lui Iordatii Nicolae, Iordatii Iuliei și Iordatii Mariei cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de către Negru Veniamin, Negru Maria, Iordatii Nicolae, Iordatii Iulia, Iordatii Maria și Boboc Anastasia și menținută hotărârea din 07 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 29 septembrie 2020, Negru Dorina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Negru Veniamin, Negru Mariei, Boboc Anastasiei, lui Iordatii Nicolae, Iordatii Iuliei și Iordatii Mariei cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Negru Dorina a indicat că, aflând despre înaintarea, la 11 decembrie 2014 a cererii de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului și partajarea averii comune în devălmășie, soțul Negru Veniamin a extras din conturile bancare toate mijloacele financiare comune, iar la 17 martie 2016, prin contractul de vânzare-cumpărare nr.3414, a înstrăinat fictiv mamei sale Negru Maria apartamentul nr. XX cu nr. cadastral XXXXXXXX din str. XXXXX mun. Chișinău, ce-i aparținea cu drept de proprietate, pentru a evita urmărirea acestuia în procedura de executare a unei hotărâri judecătorești.

La fel, a menționat că, odată cu contestarea în instanță a contractului de vânzare-cumpărare 17 martie 2016, pe lângă constatarea nulității acestuia ca fictiv, a solicitat și aplicarea sechestrului pe bunul imobil – obiect al contractului, însă, instanța de fond a respins atât cererea privind asigurarea acțiunii, cât și ulterior

cererea de chemare în judecată.

Deși, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2019, fiind casată hotărârea instanței de fond, acțiunea a fost admisă și constatată nulitatea contractului de vânzare-cumpărare cu nr.3414 din 17 martie 2016, încercând să o pună în executare, or, devenise irevocabilă prin neatacare, a aflat că parcursul examinării cauzei imobilul a mai fost înstrăinat încă de două ori: prin contractul de vânzare-cumpărare nr.6664 din 31 octombrie 2018 încheiat între Negru Maria și Boboc Anastasia și prin contractul nr.2633 din 22 aprilie 2019 încheiat între Boboc Anastasia și Iordatii Nicolae, Iordatii Iulia și Iordatii Maria.

Potrivit constatărilor instanței de apel, scopul contractului de vânzare-cumpărare nr.3414 din 17 martie 2016 a fost eschivarea debitorului de la executarea documentului executoriu privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului.

Astfel, considerând că tranzacțiile ulterioare fac parte din șirul de înstrăinări fictive dirijate de Negru Veniamin, cu scopul de a se eschiva de la urmărirea bunului imobil în contul executării hotărârii de încasare a pensiei de întreținere, la care a acumulat o datorie de 106 915,88 de lei, Negru Dorina a invocat nulitatea acestora.

În fața instanței de judecată Negru Dorina a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.6664 din 31 octombrie 2018 a bunului imobil cu nr. XX cu nr. cadastral XXXXXXXX din str. XXXXXXXX mun. Chișinău, încheiat între Negru Maria și Boboc Anastasia; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 2633 din 22 aprilie 2019, a bunului imobil cu nr.XX cu nr. cadastral XXXXXXXX din str. XXXXXXXX mun. Chișinău, încheiat între Boboc Anastasia și Iordatii Nicolae, Iordatii Iulia și Iordatii Maria; repunerea părților contractuale la poziția anterioară semnării contractelor contestate, prin radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a lui Iordatii Nicolae, Iordatii Iulia, Iordatii Maria, Boboc Anastasia și Negru Maria asupra bunului imobil cu nr.XX cu nr. cadastral XXXXXXXX din str. XXXXXXXX mun. Chișinău; încasarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată rezultate din plata taxei de stat în mărime de 7000 lei și asistența juridică în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare din 31 octombrie 2018, autentificat de notarul Anton Tereza, înregistrat cu nr. 6664 încheiat între vânzătorul Negru Maria și cumpărătorul Boboc Anastasia de înstrăinare a apartamentului XX situat mun. Chișinău, str. XXXXXXXX, nr. cadastral XXXXXXXX cu prețul de 290 000 lei.

A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare din 22 aprilie 2019 autentificat de notarul Anton Tereza, înregistrat cu nr. 2633, încheiat între vânzătorul Boboc Anastasia și cumpărătorii Iordatii Iulia și Iordatii Maria de înstrăinare a apartamentului XX situat mun. Chișinău, str. XXXXXXXX, nr. cadastral XXXXXXXX cu prețul de 290000 lei.

Au fost percepute în mod solidar de la Negru Veniamin, Negru Maria, Boboc Anastasia, Iordatii Iulia și Iordatii Nicolae cheltuielile de judecată rezultate din plata taxei de stat în mărime de 6960 de lei și cheltuielile de citare prin intermediul executorului judecătoresc în mărime de 1200 de lei și, în mod solidar de la Negru Veniamin, Negru Maria, Boboc Anastasia, Iordatii Iulia și Iordatii Nicolae taxa de stat suplimentară în mărime de 1740 de lei.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2021 a fost radiat din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a lui Iordatii Nicolae, Iordatii Iulia, Iordatii Maria, Boboc Anastasia și Negru Maria asupra locuinței nr. XX situată mun. Chișinău str. XXXXXXXXXXXX și s-a perceput în mod solidar de la Negru Veniamin, Negru Maria, Boboc Anastasia, Iordatii Iulia și Iordatii Nicolae cheltuielile de judecată rezultate din asistența juridică în mărime de 5000 lei.

Prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel declarate de către Negru Veniamin, Negru Maria, Iordatii Nicolae, Iordatii Iulia, Iordatii Maria și Boboc Anastasia și menținută hotărârea din 07 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

În consolidarea soluției sale instanțele ierarhic inferioare au indicat că, ținând cont de condițiile de continuitate în care au fost întocmite contractele de vânzare cumpărare a locuinței, încheiate la 17 martie 2016, 31 octombrie 2018 și 22 aprilie 2019, de faptele stabilite prin decizia Curții de Apel din 21 noiembrie 2019, actul juridic din 31 octombrie 2018 este fictiv, iar cel din 22 aprilie 2019 este simulat, deoarece părțile Negru Maria, Boboc Anastasia, Iordatii Iulia și Iordatii Nicolae, care au reprezentat și interesele fiicei minore Iordatii Maria, nu au avut intenția de a produce careva efecte juridice, scopul urmărit fiind identic celui stabilit prin decizia Curții de Apel din 21 noiembrie 2019, și anume continuarea intenției lui Negru Veniamin de a se eschiva de la executarea unei hotărâri eventuale despre partaj sau compensarea restanței la plata pensiei alimentare prin înstrăinarea locuinței în perioada derulării procesului. Astfel, anularea contractului de vânzare-cumpărare nr.3414 din 17 martie 2016 printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă atrage și anularea contractelor de vânzare-cumpărare nr. 6664 și nr. 2633 a bunului imobil menționat, datorită legăturii lor reciproce.

La 15 noiembrie 2022, Boboc (Botnarenco) Anastasia, Iordatii Iulia, Iordatii Nicolae, Iordatii Maria și Negru Maria, personal și reprezentați de către avocatul Botnarenco Ion a contestat cu recurs decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că atât prima instanță cât și instanța de apel la examinarea cauzei au soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

La 15 noiembrie 2022, Negru Veniamin personal și la 20 ianuarie 2023 Negru Veniamin, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion, a declarat a contestat cu recurs decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că atât prima instanță cât și instanța de apel la examinarea cauzei au soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces. Totodată, la emiterea deciziei recurate, instanța de apel a examinat superficial cauza și a admis erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

La 20 februarie 2023, Negru Dorina, reprezentată de avocatul Ștefan Niță, a depus o referință la recursurile declarate, solicitând considerarea acestora ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 28 iunie 2022, expediată părților la 15 septembrie 2022, iar recursurile au fost declarate la 15 noiembrie 2022. Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de Boboc (Botnarenco) Anastasia, Iordatii Iulia, Iordatii Nicolae, Iordatii Maria și Negru Maria, personal și reprezentați de către avocatul Botnarenco Ion, de Negru Veniamin și de Negru Veniamin, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion, inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Boboc (Botnarenco) Anastasia, Iordatii Iulia, Iordatii Nicolae, Iordatii Maria și Negru Maria, personal și reprezentați de către avocatul Botnarenco Ion, de Negru Veniamin și de Negru Veniamin, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion, nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de

legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Boboc (Botnarenco) Anastasia, Iordatii Iulia, Iordatii Nicolae, Iordatii Maria și Negru Maria, personal și reprezentați de către avocatul Botnarenco Ion, de Negru Veniamin și de Negru Veniamin, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Boboc (Botnarenco) Anastasia, Iordatii Iulia, Iordatii Nicolae, Iordatii Maria și Negru Maria, personal și reprezentați de către avocatul Botnarenco Ion, de Negru Veniamin și de Negru Veniamin, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas